

1) Zákon o úhrade za služby verejnosti poskytované STV a SRO

(Zákon o koncesionárskych poplatkoch – každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá je koncovým odberateľom elektriny, musí platiť úradu, ktorej výška závisí od počtu zamestnancov danej osoby)

Primárny zdroj: Zákon (č. 68/2008 Z. z.) o úhrade za služby verejnosti poskytované STV a SRO

<http://www.nrsr.sk/exelT.NRSR.Web.SSLP/SSLP.aspx?MasterID=2408>

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené 28.9.2007 vládou SR, 15.2.2008 v NR SR v 3. čítaní; účinnosť od: 1. 4. 2008

Navrhovateľ: Ministerstvo kultúry SR

Zámer opatrenia: riešiť zlú finančnú situáciu (zadlženosť) verejnoprávnych médií

Obsah opatrenia:

- namiesto doterajšieho názvu koncesionársky poplatok sa zavádza nový pojem: úhrada za služby verejnosti poskytované Slovenskou televíziou a Slovenským rozhlasom
- úhrada sa už neviaže na vlastníctvo prijímača.
- výška úhrady sa ustanovuje na 140 Sk (úhrada za STV a SRO spolu)
- povinnosť platiť úhradu má:
 - každá fyzická osoba, ktorá je koncovým odberateľom elektriny v odbernom mieste, z ktorého sa odoberá elektrina pre spotrebu v byte alebo rodinnom dome (jedna fyzická osoba platí úhradu za služby verejnosti len za jedno koncové odberné miesto)
 - každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá je zamestnávateľom aspoň troch zamestnancov v pracovnom alebo služobnom pomere, pričom sa mení výška poplatku: 140 Sk, ak zamestnáva od 3 do 9 zamestnancov; 560 Sk, ak zamestnáva od 10 do 49 zamestnancov; 2 400 Sk, ak zamestnáva od 50 do 249 zamestnancov; 6 000 Sk, ak zamestnáva od 250 do 999 zamestnancov; 14 000 Sk, ak zamestnáva 1 000 a viac zamestnancov
- vyberateľom úhrady sa stáva Rozhlasovo-televízna spoločnosť, s. r. o., ktorú za nepodnikateľským účelom výberu úhrady, kontroly platenia úhrady a vymáhania úhrady a pokút zriadil Slovenský rozhlas a Slovenská televízia (horná hranica nákladov vyberateľa úhrady bola stanovená na 4% z príjmov z úhrady a pokút)
- príjemcom úhrady je Slovenský rozhlas ktorému patrí 30 % z každej platby a Slovenská televízia ktorej patrí 70 % z každej platby úhrady

Hlasy proponentov:

- bola potrebná zmena, pretože koncesionárske poplatky nie sú dostatočným a stabilným zdrojom príjmov, pretože samotný systém platenia a výberu koncesionárskych poplatkov má značné rezervy, najmä v súvislosti s komplikovaným a nákladným vymáhaním nezaplatených poplatkov
- zvyšuje sa adresnosť platiteľov, čím sa úhrada stáva vymáhateľnejšou, a tak sa zabezpečí Slovenskému rozhlasu a Slovenskej televízii primeraný príjem s nižšími nákladmi na systém výberu
- nakoľko ide o platbu, ktorá má osobitný charakter, bolo potrebné zaviesť namiesto doterajšieho názvu koncesionársky poplatok nový pojem úhrada za služby verejnosti poskytované Slovenskou televíziou a Slovenským rozhlasom.
- nedochádza k zvýšeniu úhrady (suma 140 Sk za rozhlas a televíziu spolu, bola platná aj doteraz)
- predpokladá sa pozitívny vplyv na hospodárenie Slovenskej televízie a Slovenského rozhlasu (+1 mld. Sk)

Hlasy oponentov:

- koncesionárske poplatky sa mali zrušiť úplne a verejnoprávne médiá by sa mali financovať výlučne prevodom fixnej čiastky zo štátneho rozpočtu, čím by sa aj zabezpečila nezávislosť od vlády
- nový zákon nevyrieši finančné problémy Slovenskej televízie ani Slovenského rozhlasu. Rada STV už dávnejšie schválila aj na rok 2008 rozpočet s plánovanou stratou 140 miliónov Sk (už pri započítaní zvýšeného výberu poplatkov po schválení nového zákona)
- koncesionárske poplatky nie sú solidárne, lebo bohatí neprispievajú viac ako chudobní; nie sú ani spravodlivé, pretože platiť musí aj ten, kto STV nepozera a v dôsledku tohto zákona ich bude platiť aj ten, kto televízor či rádio nemá

- zákon nerieši to, odkiaľ zobrať zdroje na potrebnú digitalizáciu vysielať (výnos z úhrad je nedostatočný aj po zvýšení z 2,1 mld. Sk na 3,2 mld. Sk)
- zákon nerieši možnosť prehlásiť trvalé bydlisko na domácnosť, ktorá je oslobodená od platenia koncesií, čím je možné vyhnúť sa úhrade
- v zákone sa nerieši základný cieľ stanovený na začiatku - finančná a politická nezávislosť verejnoprávnych médií a práve naopak, táto závislosť sa prehľbuje
- už súčasná, nová výška koncesií (140 Sk) nepostačuje pre plynulý chod verejnoprávnych médií a je preto len otázkou času, kedy sa bude suma úhrady musieť zvýšiť
- na výber úhrad vznikla nová hybridná inštitúcia: „nezisková s.r.o.“, ktorej činnosť sa bude financovať z časti vybraných úhrad.

2) Novela zákona o poštových službách

(zabezpečenie výhradného práva Slovenskej pošty pri prijímaní alebo dodávaní korešpondencie a reklamných adresovaných zásielok do 50g a korešpondencie určenej do vlastných rúk; do 1.4.2008 musela zabezpečovať obe služby – aj prijímanie, aj dodávanie, aby mala výhradné právo)

Primárny zdroj: novela (č. 80/2008 Z. z.) zákona (č. 507/2001 Z. z.) o poštových službách

http://www.nrsr.sk/exeIT.NRSR.Web.Webclass/SSLP.ASP?WCI=SSLP_NZWorkitemHist&WCE=Master=2344

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené 15.2.2008 v NR SR v 3. čítaní; účinnosť od: 1.4.2008

Navrhovateľ: poslanci NR SR R. Rafaj, J. Slota, J. Chrbet (SNS)

Zámer opatrenia: zamedziť možnosti obchádzania súčasnej legislatívy v oblasti upravujúcej rozsah poštovej výhrady a zabezpečiť súlad s interpretáciou poštovej legislatívy platnou v členských štátoch EÚ

Obsah opatrenia:

- od 1.1.2006 do 31.3.2008 mala Slovenská pošta (SP) výhradné právo pri prijímaní a dodávaní listov a reklamných adresovaných zásielok s hmotnosťou najviac 50g ako aj listov určených do vlastných rúk účastníkom súdnych konaní a konaní pred správnymi orgánmi
- od 1.4.2008 sa výhradné právo SP rozširuje pre prijímanie alebo dodávanie (teda stačí, aby SP zabezpečovala jednu z dvojice služieb) korešpondencie a reklamných adresovaných zásielok s hmotnosťou do 50g a korešpondencie určenej do vlastných rúk
- spoločnosti, ktoré poskytujú iba jednu zo služieb (prijímanie alebo dodávanie listov a reklamných adresovaných zásielok do 50g), ju do 31.3.2008 mohli vykonávať; od 1.4.2008 to už nie je možné
- krajiny, ktoré vstúpili do Európskej únie 1.5.2004, musia podľa európskej smernice plne liberalizovať trh s poštovými službami do roku 2013; Slovensko si upravilo termín liberalizácie poštových služieb na začiatok roku 2011 (pôvodne sa malo liberalizovať v roku 2009)

Hlasy proponentov:

- monopol na listy do 50 gramov je v Európskej únii štandardnou formou kompenzácie nákladov poštovému podniku, ktorý zabezpečuje univerzálnu poštovú službu
- keby SP nemala monopol, regióny, v ktorých sa dá tvoriť zisk, by obsadili alternatívni doručovatelia - pošta by operovala len v stratových regiónoch, čo by mohlo viesť k zvyšovaniu cien listov s hmotnosťou do 50 gramov
- opatrenie zabráni alternatívnym poštovým operátorom, aby porušovali poštovú výhradu a preberali SP najbonitnejších klientov
- uvoľnenie trhu pre súkromných poskytovateľov poštových služieb by výrazne zvýšilo nebezpečenstvo možného porušenia listového tajomstva – najmä vtedy, ak by sa v tomto sektore ocitli ľudia zo záujmových skupín
- opatrenie spresňuje nie celkom jednoznačný výklad zákona

Hlasy oponentov:

- v zahraničí dokážu štátne pošty tvoriť zisk vďaka vhodným interným opatreniam, bez akéhokoľvek legislatívneho zásahu štátu – v niektorých členských krajinách je už teraz trh úplne liberalizovaný
- iba 8% adresovaných zásielok je ťažších ako 50 gramov – na 92% transakcií má pošta monopol